شرکت آب و فاضلاب استان کرمانشاه

دفتر بهداشت، ایمنی و محیط زیست

(HSE پیمان)

تهیه: اسفند ماه ۱۳۹۵

اهداف HSE

تأمین حفظ سلامت و ارتقاء وضعیت جسمی، روحی، روانی، فردی و اجتماعی کارکنان در همه مشاغل، پیشگیری از بروز بیماری ها و حوادث ناشی از کار و انتخاب کارگران متناسب با شغلی که قابلیت انجام آن را دارند از جمله اهداف HSE به شمار می روند.

***الزامات ایمنی:**

۱. پیمانکار ملزم به اخذ گواهینامه معتبر صلاحیت انجام کار از نظر ایمنی، بهداشتی و زیست محیطی از اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی بوده و بایستی به همراه اسناد مناقصه به کارفرما (دفتر قراردادها) تحویل نماید.

۲. پیمانکار قبل از اخذ دستور کار از ناظر مربوطه، مجاز به شروع عملیات اجرایی نمی باشد. در غیر اینصورت مسئولیت و عواقب بروز هرگونه حوادث منجر به خسارات جانی و مالی را عهده دار خواهد بود.

۳. قبل از آغاز عملیات اجرایی، پیمانکار ملزم است بر اساس جدول ذیل نسبت به تهیه کلیه تجهیزات و لوازم ایمنی، حفاظت فردی، گروهی، اطفاء حریق، ترافیکی و ... مطابق استانداردها اقدام و در اختیار عوامل کارگاهی قرار دهد.

*جدول شماره ۱ مربوط به پیمانکاران حوادث و اتفاقات شبکه های آب و فاضلاب در حوزه بهره برداری

*جدول شماره ۲ مربوط به پیمانکاران نگهداری، تعمیرات و تأسیسات آب و فاضلاب در حوزه بهره برداری

*جدول شماره ۳ مربوط به پیمانکاران پروژه های عمرانی آب و فاضلاب در حوزه مهندسی و توسعه

➢ **جدول شماره ۱: فهرست تجهیزات حفاظت فردی و گروهی مورد نیاز جهت نیروهای تحت پوشش پیمانکاران حوزه بهره برداری**

وسایل حفاظت فردی							وسایل حفاظت گروهی
لباس کار	کفش، چکمه	کلاه	دستکش	ماسک	گوشی حفاظتی	عینک ایمنی	ماسک تنفسی همراه کپسول هوای فشرده
لباس کار دوتکه لباس کار یک تکه بادگیر جلیقه شب نما اورکت	کفش کار ساده کفش پنجه فولادی چکمه لاستیکی چکمه ماهیگیری کفش عایق الکتریسیته	کلاه ایمنی عمومی کلاه زمستانی کلاه حصیری کلاه ایمنی عایق برق سرپوش ضد جرقه های قوس الکتریکی	دستکش نخی دستکش لاستیکی استادکار دستکش لاستیکی بلند دستکش تمام نیتریل دستکش برزنتی دستکش ضد برش دستکش ضد ارتعاش دستکش عایق برق در برابر فشار ضعیف، فشار متوسط، فشار قوی	ماسک کاغذی ماسک ضد گرد و غیر ماسک تمام صورت فیلتردار مختص آلاینده ماسک نیم صورت فیلتردار مختص آلاینده ماسک جوشکاری	Ear muff ایرماف یا Ear plug ایرپلاگ و یا هر دو در صورت نیاز بصورت همزمان	عینک محافظ یا شیلد حفاظتی عینک جوشکاری سپر جوشکاری	جعبه کمک های اولیه ثابت و سیار کپسول اطفاء حریق از نوع پودر و گاز، دی اکسید کربن، آب نوار اخطار زرد، تابلوهای هشدار دهنده و شبرنگ از قبیل کارگران مشغول کارند، تابلو خطر و ...، چراغ چشمک زن، نیوجرسی، مخروطی و تدابیر احتیاطی از قبیل شمع، سپر و مهارهای مناسب برای جلوگیری از خطر ریزش کمربند ایمنی و طناب مهار جلیقه نجات نردبان مناسب دتکتور چند منظوره مختص تشخیص گازهای فاضلاب چراغ قوه ضد جرقه کیف مخصوص حمل وسایل حفاظت فردی

- فرم و رنگ لباسکار بصورت متحد الشکل براساس دستورالعمل معاونت نظارت بر بهره برداری شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور با هماهنگی معاونت بهره برداری
- کلیه وسایل حفاظت فردی و گروهی تخصصی بایستی دارای تأییدیه موسسه تحقیقات، تعلیمات، حفاظت فنی و بهداشت کار و اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی باشد.
- پیمانکار بایستی با توجه به نوع کار از بین وسایل و تجهیزات فردی و گروهی فوق موارد مورد نیاز را تهیه و در اختیار کارگران قرار دهد.
- توضیح اینکه چنانچه غیر از موارد فوق به وسایل و تجهیزات دیگری با توجه به نوع کار نیاز باشد، پیمانکار موظف است نسبت به تأمین و تهیه آن اقدام و در اختیار عوامل کارگاهی قرار دهد. در غیر اینصورت مسئولیت و عواقب ناشی از آن را در هر زمینه ای عهده دار خواهد بود.
- **جدول شماره ۲: فهرست تجهیزات حفاظت فردی و گروهی مورد نیاز جهت نیروهای تحت پوشش پیمانکاران حوزه بهره برداری (نگهداری، تعمیرات و تأسیسات آب و فاضلاب)**

وسایل حفاظت فردی							وسایل حفاظت گروهی
لباس کار	کفش، چکمه	کلاه	دستکش	ماسک	گوشی حفاظتی	عینک ایمنی	ماسک تنفسی هوای فشرده(کپسول اکسیژن) جعبه کمک های اولیه ثابت و سیار کپسول اطفاء حریق از نوع پودر و گاز، دی اکسید کربن، آب کمربند ایمنی و طناب مهار چوب دست عایق دتکتور پرتابل مختص هرنوع آلاینده چراغ قوه ضد جرقه دماسنج بادنما جلیقه نجات نصب چشم شویی و دوش اضطراری نردبان مناسب استفاده از تابلوهای هشداردهنده: ورود افراد متفرقه ممنوع، خطر مواد شیمیایی، در
لباس کار دوتکه لباس کار یک تکه بادگیر جلیقه شب نما اورکت لباسکار ضد اسید لباس کار ضد	کفش کار ساده کفش پنجه فولادی چکمه لاستیکی چکمه ماهیگیری کفش عایق الکتریسیته چکمه ضد اسید چکمه لاستیکی	کلاه ایمنی عمومی کلاه زمستانی کلاه حصیری کلاه ایمنی عایق برق	دستکش نخی دستکش لاستیکی استادکار دستکش لاستیکی بلند دستکش تمام نیتریل دستکش برزنتی دستکش ضد برش دستکش ضد ارتعاش دستکش چرمی محافظ دستکش عایق برق در	ماسک کاغذی ماسک ضد گرد و غیر ماسک تمام صورت فیلتردار مختص آلاینده ماسک نیم	Ear muff ایرماف یا Ear plug ایرپلاگ و یا هر دو در صورت نیاز بصورت همزمان	عینک محافظ یا شیلد حفاظتی عینک جوشکاری سپر جوشکاری عینک ضد اسید	

جرقه های الکتریکی	عایق برق	سرپوش ضد جرقه های قوس الکتریکی	برابر فشار ضعیف، فشار متوسط، فشار قوی دستکش ضد اسید	صورت فیلتردار مختص آلاینده ماسک جوشکاری		طلق شفاف ضد جرقه الکتریکی	دست تعمیرات است، تابلو خطر، منع استعمال دخانیات و ... کیت ایمنی با تجهیزات کامل از قبیل بطری آمونیاک، آچار مخصوص و ...، با توجه به نوع سیلندرهای گاز کلر ابزار کار ایمن کفپوش عایق برق به صورت پرتابل کیف مخصوص حمل وسایل حفاظت فردی

- فرم و رنگ لباسکار بصورت متحد الشکل براساس دستورالعمل معاونت نظارت بر بهره برداری شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور با هماهنگی معاونت بهره برداری
- کلیه وسایل حفاظت فردی و گروهی تخصصی بایستی دارای تأییدیه موسسه تحقیقات، تعلیمات، حفاظت فنی و بهداشت کار و اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی باشد.
- پیمانکار بایستی با توجه به نوع کار از بین وسایل و تجهیزات فردی و گروهی فوق موارد مورد نیاز را تهیه و در اختیار کارگران قرار دهد.
- توضیح اینکه چنانچه غیر از موارد فوق به وسایل و تجهیزات دیگری با توجه به نوع کار نیاز باشد، پیمانکار موظف است نسبت به تأمین و تهیه آن اقدام و در اختیار عوامل کارگاهی قرار دهد. در غیر اینصورت مسئولیت و عواقب ناشی از آن را در هر زمینه ای عهده دار خواهد بود.

- **جدول شماره ۳: فهرست تجهیزات حفاظت فردی و گروهی مورد نیاز جهت نیروهای تحت پوشش پیمانکاران حوزه مهندسی و توسعه (پروژه های عمرانی)**

وسایل حفاظت فردی							وسایل حفاظت گروهی
لباس کار	کفش، چکمه	کلاه	دستکش	ماسک	گوشی حفاظتی	عینک ایمنی	ماسک تنفسی همراه کپسول هوای فشرده جعبه کمک های اولیه ثابت و سیار
لباس کار دوتکه لباس کار یک تکه	کفش کار ساده کفش پنجه فولادی	کلاه ایمنی عمومی کلاه زمستانی کلاه حصیری	دستکش نخی دستکش لاستیکی استادکار دستکش لاستیکی بلند دستکش تمام نیتریل	ماسک کاغذی ماسک ضد گرد و غیر ماسک تمام	Ear muff ایرماف یا Ear plug	عینک محافظ یا شیلد حفاظتی	کپسول اطفاء حریق از نوع پودر و گاز، دی اکسید کربن، آب نوار اخطار زرد، تابلوهای هشدار دهنده و شبرنگ از قبیل کارگران مشغول کارند، تابلو خطر و ...، چراغ چشمک زن، نیوجرسی، مخروطی و تدابیر احتیاطی از قبیل شمع، سپر و مهارهای مناسب برای

بادگیر	چکمه	کلاه ایمنی عایق	دستکش برزنتی	صورت فیلتردار	ایرپلاگ و	عینک	جلوگیری از خطر ریزش
جلیقه	لاستیکی	برق	دستکش ضد برش	مختص آلاینده	یا هر دو	جوشکاری	کمربند ایمنی و طناب مهار
شب نما	چکمه	سرپوش ضد	دستکش ضد ارتعاش	ماسک نیم صورت	در صورت	سپر	نردبان مناسب
اورکت	ماهیگیری	جرقه های قوس	دستکش عایق برق در برابر	فیلتردار مختص	نیاز	جوشکاری	دتکتور چند منظوره مختص تشخیص گازهای فاضلاب
	کفش عایق	الکتریکی	فشار ضعیف، فشار متوسط،	آلاینده	بصورت		چراغ قوه ضد جرقه
	الکتریسیته		فشار قوی	ماسک جوشکاری	همزمان		کیف مخصوص حمل وسایل حفاظت فردی

- کلیه وسایل حفاظت فردی و گروهی تخصصی بایستی دارای تأییدیه موسسه تحقیقات، تعلیمات، حفاظت فنی و بهداشت کار و اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی باشد.
- پیمانکار بایستی با توجه به نوع کار از بین وسایل و تجهیزات فردی و گروهی فوق موارد مورد نیاز را تهیه و در اختیار کارگران قرار دهد.
- توضیح اینکه چنانچه غیر از موارد فوق به وسایل و تجهیزات دیگری با توجه به نوع کار نیاز باشد، پیمانکار موظف است نسبت به تأمین و تهیه آن اقدام و در اختیار عوامل کارگاهی قرار دهد. در غیر اینصورت مسئولیت و عواقب ناشی از آن رادر هر زمینه ای عهده دار خواهد بود.

۴. ماشین آلات مورد استفاده در کارگاه بایستی قبل از شروع به کار دارای بیمه و برگه معاینه فنی معتبر و مورد تأیید مراجع ذیصلاح باشند.

۵. دارا بودن گواهینامه رانندگی معتبر برای تمامی رانندگان وسائط نقلیه موتوری اعم از سبک و سنگین که در کارگاه پیمانکار مشغول به کار می باشند الزامی است.

۶. پیمانکار ملزم به رعایت اصول ایمنی و حفاظت فنی با موضوع ماده ۸۵ قانون کار و مجموعه آیین نامه های حفاظت و بهداشت کار، جهت تأمین حفظ جان کارگران، اشخاص ثالث و جلوگیری از هرگونه خسارت مالی و غیره می باشد. لازم به ذکر است در صورت عدم رعایت موارد ایمنی جبران هرگونه خسارت از نظر جانی و مالی به عهده پیمانکار خواهد بود.

۷. پیمانکار موظف است در مورد حفظ ایمنی و بهداشت کارکنان خود پاسخگو بوده و با افرادی که از مقررات ایمنی، بهداشتی و زیست محیطی تبعیت ننموده و برای خود و دیگران ایجاد خطر می نمایند، برخورد قاطع نموده و در صورت تکرار نسبت به جایگزین نمودن فرد مناسب و مورد تأیید با هماهنگی دستگاه نظارت و دفتر حراست اقدام نماید.

۸. هنگام بازدید کارفرما و همراهان و همچنین عوامل ذیربط از پروژه، پیمانکار موظف است جهت تأمین حفظ سلامت بازدیدکنندگان، تجهیزات و وسایل حفاظت فردی استاندارد را با توجه به نوع کار در اختیار آن ها قرار دهد.

۹. پیمانکار موظف است در محیط کار، تابلوها و پوسترهای ایمنی و بهداشتی مورد نیاز را براساس آیین نامه های مربوطه تهیه و نصب نماید.

۱۰. در صورتیکه بعلت عدم رعایت مقررات ایمنی و بهداشتی توسط پیمانکار و نیروهای تحت پوشش، حادثه یا اتفاقی در رابطه با اشخاص حقیقی، حقوقی، پرسنل شاغل یا اشخاص ثالث، از نظر کیفری، حقوقی و مدنی رخ دهد، مسئولیت عواقب هرگونه خسارات جانی و مالی به عهده پیمانکار خواهد بود. در خصوص خسارات جانی و تبعات حادثه (شامل: آسیب به محیط زیست، شکایات و اعتراضات مردمی، آسیب به زیرساختها مانند شبکه های گاز، مخابرات، برق، خسارت به آسفالت و تاسیسات شهرداری، ادعای خسارت قانونی از طرف آسیب دیدگان و ...)، پیمانکار ضمن پاسخگویی به مراجع قانونی، مسئول جبران خسارت نیز می باشد.

۱۱. در صورت انجام و تکرار کارهای مخاطره آمیز توسط پیمانکار و یا نیروهای تحت پوشش وی، کارفرما و دستگاه نظارت می توانند کار را متوقف نمایند. ضمناً مسئولیت جبران هرگونه خسارت وارده نیز به عهده پیمانکار می باشد.

۱۲. پیمانکار موظف است آمادگی لازم برای مقابله با هرگونه بحران و شرایط اضطراری با توجه به نوع کار مورد قرارداد را داشته باشد.

۱۳. استفاده از دستگاه ها و تجهیزات معیوب، ناقص و ناایمن، استعمال دخانیات، استفاده از تلفن همراه در محوطه های غیرمجاز و حین رانندگی ممنوع می باشد.

۱۴. پیمانکار موظف است بصورت سالیانه کپسول های آتش نشانی موجود در کارگاه خود را قبل از تاریخ انقضا با هماهنگی دستگاه نظارت تخلیه و از طریق مراکز معتبر و مورد تأیید مراجع ذیصلاح نسبت به شارژ مجدد آن ها اقدام نماید. ضمناً داشتن کارت شناسایی برای کپسول های اکسیژن، استیلن و آرگون مورد استفاده در محیط کارگاه الزامی می باشد.

۱۵. پیمانکار حق استفاده از افرادی که خدمت سربازی انجام نداده اند و یا افرادی که بیمه بازنشستگی دارند اما بدون پرداخت حق بیمه در کارگاه مشغول به کار شوند را ندارد. در غیر اینصورت برابر مقررات رفتار خواهد شد.

۱۶. پیمانکار موظف است چنانچه قصد استفاده از کارگران اتباع خارجی در کارگاه خود را داشته باشد بر اساس نامه شماره ۸۳۱/۹۵/۳۸۴۳۸ مورخه ۹۵/۱۱/۳۰ (پیوست) مدیر کل تأمین اجتماعی استان کرمانشاه و با هماهنگی دستگاه نظارت و دفتر حراست شرکت آبفا اقدام لازم را بعمل آورد.

۱۷. انجام بیمه مسئولیت بدنی و حوادث ناشی از کار در قبال کارکنان و اشخاص ثالث و همچنین بیمه تمام خطر با تشخیص کارفرما توسط پیمانکار اجباری است. (پیمانکار مکلف است به محض تحویل تاسیسات نسبت به بیمه کارکنان خود اقدام نماید و از این جهت هیچگونه مسئولیتی متوجه کارفرما نخواهد شد.)

۱۸. پیمانکار موظف است در صورت ایجاد هرگونه حوادث ناشی از کار، بهداشت و محیط زیست که منجر به خسارات جانی و مالی گردد بلافاصله بر اساس فرم گزارش حادثه تأمین اجتماعی مراتب را به دستگاه نظارت گزارش نماید.

۱۹. پیمانکار ملزم به رعایت قوانین بیمه های درمانی و تأمین اجتماعی جهت کارکنان و کارگران تحت نظر خود می باشد در غیر اینصورت برابر مقررات رفتار خواهد شد.

۲۰. قبل از شروع کار لازم است پیمانکار با هماهنگی دستگاه نظارت، سازه های آسیب پذیر مجاور کارگاه را شناسایی و نسبت به اتخاذ تمهیدات لازم اقدام نماید. سازه های آسیب پذیر سازه هایی هستند که ممکن است نسبت به لرزش ها، انفجارات، گودبرداری و مواردی از این قبیل حساس بوده و واکنش های تخریبی نشان دهند.

***الزامات بهداشتی:**

۱. پیمانکار موظف است طبق ماده ۹۲ قانون کار نسبت به انجام معاینات ادواری برای کلیه کارگران تحت پوشش اقدام و نتیجه آن را به دستگاه نظارت اعلام نماید.

۲. پیمانکار موظف است برای عوامل کارگاهی خود با توجه به نوع کار نسبت به اخذ کارت تندرستی اقدام و کارت های مذکور را در محل کارگاه نصب نماید.

۳. پیمانکاران حوزه بهره برداری موظفند تلقیح واکسن هپاتیت B را برای پرسنل بخش حوادث و اتفاقات و نیروهای مشغول در تصفیه خانه های فاضلاب و همچنین واکسن کزاز را برای سایر پرسنل دیگر انجام دهند.
ضمناً تزریق واکسن کزاز برای نیروهای تحت پوشش پیمانکاران حوزه مهندسی و توسعه و دفتر حراست نیز الزامی است.

۴. پیمانکار موظف است مطابق آیین نامه رعایت بهداشت عمومی، نظافت محیط کارگاه را بصورت کامل رعایت نماید.

***الزامات زیست محیطی:**

۱. پیمانکار موظف است نسبت به جمع آوری کلیه ضایعات، نخاله ها، روغن ها و پاکسازی کارگاه در پایان هر روز کاری اقدام و در محل تعیین شده توسط کارفرما تخلیه نماید.

۲. پیمانکار موظف است جهت تفکیک زباله ها از مبدأ، به تعداد کافی سطل زباله در کارگاه خود مستقر نموده و کلیه پسماندهای ناشی از فعالیت های خود را بصورت روزانه از محدوده کارگاه خارج و در محل های تعیین شده توسط شهرداری تخلیه نماید.

۳. پیمانکار موظف است قبل از شروع کار، موضوع کنترل رواناب های سطحی، جابجایی زمین و فرسایش خاک را مورد بررسی قرار داده و اقدامات لازم را در این رابطه پیش بینی نماید.

۴. پیمانکار موظف است قبل از شروع کار، بررسی های لازم در زمینه مسائل ترافیکی را انجام دهد. بدیت ترتیب لازم است مسیرهای اصلی رفت و آمد و مسیرهای جایگزین را شناسایی و مجوزهای لازم نیز از راهنمایی و رانندگی، شهرداری و سایر نهادهای ذیربط را دریافت نماید. مسیرهای جایگزین باید به گونه ای انتخاب شوند که کمترین میزان مزاحمت برای مناطق مسکونی مجاور و شهروندان را در پی داشته باشند.

- **لازم به ذکر است در صورت عدم تهیه تجهیزات ایمنی، بهداشتی و زیست محیطی بصورت فردی و گروهی مطابق قانون کار و مجموعه آئین هامه های حفاظت و بهداشت کار توسط پیمانکار، کارفرما بر اساس شرایط عمومی پیمان راساً نسبت به تهیه اقدام و با ۱۵ ٪ افزایش قیمت به اقلام خریداری شده، از صورت وضعیت پیمانکار کسر خواهد نمود.**